EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 29.10.2004
KOM(2004) 728 lõplik

2004/0261 (CNS)
2004/0262 (CNS)

Ettepanek

NÕUKOGU DIREKTIIV

kohta, millega muudetakse direktiivi 77/388/EMÜ käibemaksukohustuse lihtsustamiseks

Ettepanek

NÕUKOGU DIREKTIIV

kohta, milles sätestatakse üksikasjalikud eeskirjad käibemaksu tagastamiseks vastavalt direktiivile 77/388/EMÜ maksukohustuslastele, kelle registrijärgne asukoht ei ole riigi territooriumil, vaid teises liikmesriigis

Ettepanek

NÕUKOGU MÄÄRUS

kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1798/2003 halduskoostöö korra kehtestamise osas seoses koondsüsteemiga ja käibemaksu tagastamise korraga

(komisjoni esitatud)

SELETUSKIRI

1. SISSEJUHATUS

Oktoobris 2003 esitas komisjon teatise, milles vaadatakse läbi juunis 2000 käivitatud käibemaksustrateegia ja sätestatakse selle strateegia kohaselt tulevikus tehtavad uued algatused[1]. See strateegia nägi ette tegevusprogrammi, mis on suunatud neljale põhieesmärgile: kehtivate eeskirjade lihtsustamine, kaasajastamine ja ühtsem kohaldamine ning tihedam halduskoostöö kord liikmesriikide vahel, et võidelda pettuste vastu.

Teatises märgiti maksukohustuste lihtsustamist kui ühte tulevase töö võtmevaldkonda. Lihtsustamist saab eelkõige saavutada elektrooniliste sidevahendite suurema kasutamisega maksukohustuslaste ja maksuasutuste ning riiklike maksuasutuste vahel.

Ärikohustuste lihtsustamise eesmärk käibemaksu valdkonnas on kooskõlas Euroopa Ülemkogu 25. ja 26. märtsi 2004. aasta istungil esitatud taotlusega lihtsustamisvaldkondade kindlakstegemise kohta. Vastusena sellele taotlusele võttis konkurentsivõime nõukogu oma 17. ja 18. mail 2004 toimunud kohtumisel vastu järeldused paremate eeskirjade kohta.

Pärast neid järeldusi kutsusid eesistujariik Iirimaa ja järgmine eesistujariik Holland 2004. aasta juunis teisi liikmesriike üles esitama konkreetseid lihtsustamisettepanekuid, mille aluseks on nende enda siseriiklikud kogemused. Mitu liikmesriiki soovitas muuta kuuendat käibemaksudirektiivi, kuid konkurentsivõime nõukogus otsustati seda soovitust mitte arvestada, kuna see oli juba komisjoni käibemaksu lihtsustamise programmi osa.

Majandus- ja rahandusasjade nõukogu 11. septembri 2004. aasta mitteformaalsel kohtumisel tõstatas eesistujariik Holland ka küsimuse "Kasvule kaasaaitamine halduskulude vähendamise teel". Käesolev ettepanek ühildub selle eesmärgiga ideaalselt.

Lisaks sellele kinnitas komisjoni poolt 2003. aasta teisel poolel läbi viidud ja hiljuti avaldatud Euroopa maksualane uurimus,[2] et maksukohustuslased, kellel on käibemaksukohutusi liikmesriigis, kus nad ei ole asutatud, on need, kelle jaoks kohustuste täitmise koormus on kõige suurem. Tundub, et oluline osa neist maksukohustuslastest koguni hoidub käibemaksustatavast tegevusest teistes liikmesriikides koormuse tõttu, mida kujutab endast sealsete käibemaksukohustuste täitmine. Seda kinnitab dokument, mille esitas 2003. aastal Euroopa tarbijakeskuste võrk e-kaubanduse kohta. Käesolevas aruandes märgitakse kehtivat käibemaksukorda kui üht põhjust, miks ettevõtjad keelduvad müüma kaupu tarbijatele, kes elavad muus liikmesriigis kui äriühingu registrijärgse asukoha liikmesriik. Käibemaksukorra lihtsustamine toob seega kasu ettevõtetele, aga ka tarbijatele, kellele saab kogu siseturu piires kättesaadavaks laiem kaubavalik.

---

1 KOM(2003) 614 lõplik
http://europa.eu.int/comm/taxation_customs/publications/official_doc/com/com.htm

2 SEC(2004) 1128
http://europa.eu.int/comm/taxation_customs/publications/working_doc/working_doc.htm

Lisaks sellele näib praegune kaheksandast käibemaksudirektiivist tulenev tagastamiskord[3] olevat nii koormav, et rohkem kui arvestuslik 53,5% suurtest äriühingutest ei ole nende probleemide tõttu taotlenud käibemaksutagastust, millele neil oli mingil hetkel õigus.

Seega on käesoleva ettepaneku põhieesmärk kehtestada lihtsustusmeetmed eesmärgiga lihtsustada käibemaksukohustuste täitmise koormat maksukohustuslastel, kelle registrijärgne asukoht ei ole liikmesriigis, kus nad tegutsevad.

Ettepanek sisaldab kuut konkreetset meedet eesmärgi saavutamiseks:

– koondsüsteemi kehtestamine ühenduseväliste maksukohustuslaste jaoks;

– koondsüsteemi kehtestamine kaheksanda direktiivi tagastamiskorra kaasajastamiseks;

– kaupade ja teenuste valiku ühtlustamine, mille suhtes liikmesriigid võivad kohaldada käibemaksu mahaarvamise õiguse piiranguid;

– tagasipööratud maksustamise mehhanismi kasutusala laiendamine teatavatele ettevõtetevahelistele (B2B) tehingutele ühenduseväliste maksukohustuslaste poolt;

– väikeettevõtjate erikorra läbivaatamine;

– kaugmüügi korra lihtsustamine.

Seda tehakse kolme erineva seadusandliku ettepanekuga: kuuenda käibemaksudirektiivi muutmine[4], kaheksanda käibemaksudirektiivi väljavahetamine ja nõukogu käibemaksualast halduskoostööd käsitleva määruse (EÜ) nr 1798/2003 muutmine[5].

Seda algatust on juba liikmesriikidega ulatuslikult arutatud ning see on olnud laiahaardeliste Interneti-põhiste konsultatsioonide teemaks.

2. KOONDSÜSTEEMI KEHTESTAMINE

Kehtivate eeskirjade kohaselt peab maksukohustuslane, kes teeb maksustatavaid tehinguid, mille eest ta on kohustatud maksu maksma, rohkem kui ühes liikmesriigis, täitma käibemaksukohustusi (registreerimine, deklaratsioonid, maksmine) igas kõnealuses

---

[3] Nõukogu 6. detsembri 1979. aasta direktiiv 79/1072/EMÜ kumuleeruvate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta – Käibemaksu tagastamise kord maksukohustuslastele, kelle registrijärgne asukoht ei ole riigi territooriumil EÜT L 331, 27.12.1979, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud Tšehhi Vabariigi, Eesti Vabariigi, Küprose Vabariigi, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Ungari Vabariigi, Malta Vabariigi, Poola Vabariigi, Sloveenia Vabariigi ja Slovakkia Vabariigi ühinemistingimuste aktiga ning Euroopa Liidu aluslepingutesse tehtavate muudatustega – II lisa: ühinemisakti artiklis 20 viidatud nimekiri - 9. Maksustamine

[4] 17. mai 1977 kuues nõukogu direktiiv 77/388/EMÜ kumuleeruvate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusnormide ühtlustamise kohta – ühine käibemaksusüsteem: ühtne maksubaas (EÜT L 145, 13.6.1977, lk 1). Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2004/66/EÜ (ELT L 168, 1.5.2004, lk 35).

[5] Nõukogu 7. oktoobri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1798/2003 halduskoostöö kohta käibemaksu valdkonnas ja määruse (EMÜ) nr 218/92 kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 246, 15.10.2003, lk 1). Määrust on viimati muudetud nõukogu määrusega (EÜ) nr 885/2004 (ELT L 168, 1.5.2004, lk 1).

liikmesriigis. Kuna liikmesriikidel on käibemaksukohustuste määratlemisel märkimisväärne kaalutlusõigus (maksudeklaratsiooni sisu ja esitamise sagedus), võib maksukohutuslasel olla tegu terve hulga erinevate kohustustega, mida tuleb mitmes liikmesriigis täita.

Erikord ühendusevälistele isikutele, kes tarnivad elektroonilisi teenuseid mittemaksukohustuslastele, mis on ette nähtud kuuenda käibemaksudirektiivi artiklis 26c, moodustab praeguses faasis ainsa erandi sellest põhimõttest. Komisjon leidis oma ettepanekus elektrooniliselt tarnitavate teenuste (e-kaubandus) kohta,[6] et järgimine tuleks teha EL-välistele e-kaubandusettevõtjatele võimalikult kergeks ja lihtsaks. Selleks tegi komisjon ettepaneku, et EL-välistelt e-kaubandusettevõtjatelt tuleks nõuda registreerimist ainult ühes liikmesriigis. Seejärel nõuaksid nad käibemaksu kõnealuses liikmesriigis kohaldatava määra alusel ja peaksid asju ajama ainult ühe EL maksuasutusega.

Nõukoguga peetud läbirääkimiste käigus muudeti seda ettepanekut, et tagada käibemaksu sissenõudmine tarbija asukohaliikmesriigis kohaldatava määra alusel. 2002. aasta juunis vastu võetud nõukogu direktiivis 2002/38/EÜ[7] säilitati põhimõte, mille kohaselt EL-välised e-kaubanduse ettevõtjad pidid asju ajama ainult ühe käibemaksuasutusega enda poolt valitud liikmesriigis (koondsüsteem).

Komisjon on veendunud, et koondmudel võib tänasega võrreldes lihtsustada maksukohustust märgatavalt suurema arvu ettevõtjate seisukohast. Liikmesriikidelt saadud teabe põhjal hindab komisjon, et hetkel on Euroopa Liidus registreeritud umbes 250 000 käibemaksukohustuslast, kelle näol on tegu teistes liikmesriikides registrijärgset asukohta omavate ettevõtjatega. Eelkõige võivad EL ettevõtted, kes peavad oma piiriülese tegevuse eest maksma käibemaksu liikmesriikides, kuis neil puudub füüsiline kohalolek, saada kasu sellise süsteemi laialdasemast kasutamisest. Kaugmüügikorraga hõlmatud maksukohustuslased on kindlasti üks asjaomaste äriettevõtete põhikategooriatest. Seda võib siiski kasutada ka teiste tehingute puhul, eelkõige tarneid, mis on seotud paigaldamisega või montaažiga, kinnisvaratöödega, kolimisvedudega, näitustel, messidel või laatadel toimuva müügiga jms.

Arvestades tagasipööratud maksustamise kasutusala kavandatud laiendamist tarnetele, mis hõlmavad paigaldamist või montaaži, tööd kinnisvaraga ja artikli 9 lõike 2 punktis c nimetatud teenuseid, hõlmaks koondsüsteem nende tehinguliikide puhul ainult B2B-tehinguid. Teisalt oleksid B2B-tehingud, mille suhtes tagasipööratud maksustamist ei kohaldata, koondsüsteemiga hõlmatud.

Selle tulemusena, kui EL ettevõtja teostab maksustatavaid tehinguid liikmesriigis, kus ta ei ole asutatud:

– klient arvestab käibemaksu tagasipööratud maksustamise mehhanismi kohaselt ja ühendusevälisel ettevõtjal puudub deklareerimiskohustus maksustamisliikmesriigis;

– või ühenduseväline ettevõtja on maksukohustuslane ning ta saaks oma deklaratsioonikohustust täita koondsüsteemi alusel.

---

6 KOM(2000) 349 lõplik.

7 Nõukogu 7. mai 2002. aasta direktiiv 2002/38/EÜ, millega muudetakse ajutiselt direktiivi 77/388/EMÜ seoses raadio- ja televisiooniringhäälinguteenuste ja teatavate elektrooniliste teenuste suhtes kohaldatava käibemaksukorraga (EÜT L 128, 15.5.2002, lk 41).

Sellest tulenevalt oleks kõnealusel ettevõtjal koondsüsteemi kasutajaks hakkamisel tarvis käibemaksukohustuslaseks registreerida üksnes oma registrijärgse asukoha liikmesriigis.

Kõnealune koondsüsteem peaks olema maksukohustuslastele vabalt valitav variant, kuna võib juhtuda, et mõned ettevõtted, mis on juba otse registreeritud mõnes muus liikmesriigis kui nende asukohaliikmesriik, soovivad antud olukorda säilitada. Näiteks ettevõtja, kes peab esitama aastadeklaratsiooni ühes liikmesriigis, kus ta ei ole asutatud, ei pruugi olla huvitatud koondsüsteemi kasutamisest. Teisalt peaks erikorra kasuks otsustav ettevõtja täitma ühe ja ühtlustatud kohustuste kogumi, mis hõlmab kõiki tema tarneid, mis on maksustatavad liikmesriikides, kus ta ei ole asutatud. Nende kohustuste täitmine toimuks elektrooniliselt, et võimaldada teabe lihtsat edastamist tarbimisliikmesriiki.

Maksu hindamise ja kontrolli eest vastutab endiselt tarbimisliikmesriik, kusjuures kohaldatakse tema enda käibemaksualaseid õigusakte (eriti seoses maksumääradega). Ühenduseväline maksukohustuslane saaks kasu võimest võtta ühendust (registreerimiseks ja deklareerimiseks) ainult oma riikliku maksuasutusega ja kohaldada ühtlustatud vastavuseeskirjade kogumit (mis hõlmab registreerimisvormi, maksudeklaratsiooni sisu ja esitamissagedust ning makse- ja tagasimakse-eeskirju).

Samas tuleb märkida, et:

– Kõik rahaülekanded tuleb teha otse maksukohustuslase ja iga tarbimisliikmesriigi vahel. Kogemused olemasoleva elektroonilise kaubanduse erikorraga on näidanud, et maksukohustuslaselt saadud raha ümberjaotamisega tegelemine on registreerimisliikmesriigi jaoks väga koormav. Sedasorti ulatusliku riigikassafunktsiooni väljaarendamine, mis on vajalik märksa ulatuslikumale kohaldamisalale omase rahakäibe mahu käitlemiseks, ei oleks realistlik variant. Siiski on tõenäoline, et finantsvahendajad ja muud usaldusväärsed kolmandatest isikutest teenusepakkujad võivad pakkuda ettevõtjatele selle süsteemi alusel maksekäitlemisteenust, mis vabastaks nad mitmekordsete maksete sooritamise koormast. Selline kaubanduslik teenus oleks eriti atraktiivne väiksematele ettevõtjatele, kuid see peaks tuginema kaubanduslikule tegelikkusele.

– riiklikud kohustused ei ole osa erikorrast ning jätkuvalt kohaldatakse siseriiklikke vastavuseeskirju (näiteks deklareerimisperioodid, makse- ja tagasimakse-eeskirjad). Need liikmesriigid, kes seda teha soovivad, võivad lisada antud kohustused koondsüsteemi. Kõneluse väljaarvamise põhjus on see, et koondsüsteem ei ole mõeldud riiklike kohustuste täielikuks ühtlustamiseks, mida komisjon ei pea antud faasis ei realistlikuks ega vajalikuks.

Aruteludest liikmesriikidega selgus see, et kuna võimalike ettevõtjate arv ühendusesisese koondsüsteemi raames oleks palju suurem kui hetkel elektroonilise kaubanduse erikorraga kaetud ettevõtjate arv (potentsiaalselt üle 200 000 ettevõtja võrreldes kõvasti alla 1 000, kes on registreeritud e-teenuste korra raames), ei ole selle süsteemi pelk dubleerimine realistlik lähenemisviis.

Praeguse korra kohaselt on ettevõtted, millel on kohustusi liikmesriikides, kus nad ei ole asutatud, kohustatud tegema otsemakseid liikmesriikidesse, kus tehingute suhtes kohaldatakse käibemaksu. See olukord kehtib nii Euroopa Liidus registrijärgset asukohta omavate ettevõtjate kui väljaspool Euroopa Liitu registrijärgset asukohta omavate ettevõtjate puhul. Samamoodi võib liikmesriik maksutagastustega seoses maksu tagasi maksta või kanda jäägi

üle järgmisse maksuperioodi. Komisjoni arvates peaks praegune maksu maksmise ja tagastamise kord koondsüsteemi kasutavate ettevõtjate puhul jätkuma.

Elektrooniliste teenuste tarned ühenduseväliste maksukohustuslaste poolt mittemaksukohustuslastele moodustab maksete ja tagasimaksete osas tavalise põhimõtte erandi. Elektrooniliselt tarnitavate teenuste erikorda kasutavad ühenduse välised ettevõtjad teevad ühe makse registreerimisliikmesriigile, mis edastab seejärel asjakohase summa tarbimisliikmesriikidele. Elektroonilisi teenuseid osutavate ühenduseväliste maksukohustuslaste poolt makstud maksu tagastamiseks on olemas erikord. Komisjon on seisukohal, et praeguses faasis ei peaks käesolev ettepanek erikorda mõjutama.

Nõukogu direktiivi 2002/38/EÜ artikli 5 kohaselt vaatab nõukogu komisjoni aruande alusel enne 30. juunit 2006 läbi praeguse elektrooniliselt osutatud teenuste suhtes kehtiva erikorra. Seoses sellega uuritakse kavandatud koondsüsteemi ja e-kaubanduse korra seoseid ning võimalust viimase inkorporeerimiseks koondsüsteemi.

3. KAHEKSANDA KÄIBEMAKSUDIREKTIIVI LÄBIVAATAMINE

Kaheksanda direktiivi tagastamiskorra mittetoimimine on tekitanud paljude aastate jooksul märkimisväärseid probleeme nii ettevõtjatele kui liikmesriikide ametiasutustele. Ettevõtjatelt ja nende esindusorganisatsioonidelt on tulnud kaebusi saadaolevate tagastuste laekumise viibimise kohta.

Seepärast esitas komisjon juunis 1998[8] ettepaneku direktiivi kohta eesmärgiga asendada kaheksandas käibemaksudirektiivis sätestatud käibemaksu tagastamise kord uue süsteemiga teises liikmesriigis makstud käibemaksu tagastamiseks. Kavandatud süsteemi kohaselt saaksid maksukohustuslased käibemaksu tagasi otse käibedeklaratsioonide alusel, mis nad on esitanud oma registrijärgse asukoha liikmesriigis (nn piiriülene mahaarvamine). See süsteem lihtsustaks asja ettevõtjate seisukohast oluliselt, kuna neil oleks võimalik taotleda muudes liikmesriikides sissenõutud käibemaksu tagasimaksmist omamaise käibemaksuga samal viisil.

Käesolev ettepanek sai ettevõtjate suure toetuse ja parlamendi ning majandus- ja sotsiaalkomitee soodsa arvamuse osaliseks. Nõukogul ei ole veel õnnestunud ettepaneku osas kokkuleppele jõuda.

Üks võtmeküsimusi, mis on takistanud nõukogu nõusoleku saamist, oli asjaolu, et kavandatud süsteemi kohaselt saaks ettevõtja käibemaksu tagasi kooskõlas asukohaliikmesriigi mahaarvamiseeskirjadega (eelkõige maksublokeerimiseeskirjadega), samas kui kehtiva korra kohaselt toimub käibemaksu tagastamine kooskõlas kulutuste tegemise liikmesriigi mahaarvamiseeskirjadega. Sellel oleks olnud negatiivne mõju käibemaksu tagasimaksetele liikmesriikidest, kus käibemaksu maksti, milles kehtib suuremate kitsendustega mahaarvamiskord.

Komisjon säilitab veendumuse, et 1998. aasta ettepanek on kontseptuaalselt parim viis kehtiva tagastamiskorra reformimiseks. Samuti tuleb tunnistada, et 6 aasta järel ei ole nõukogu ettepanekuga nõustunud, seda hoolimata mõningate nõukogu eesistujariikide märkimisväärsetest jõupingutustest kompromissi leida. Selle tulemusena seisavad ettevõtjad jätkuvalt silmitsi praeguse ebarahuldava olukorraga.

---

[8] KOM(1998) 377 lõplik.

Seepärast teeb komisjon ettepaneku praeguse kaheksandas direktiivis sätestatud tagastamiskorra kaasajastamise alternatiivse mooduse kohta ilma selle põhiprintsiipe muutmata. Kavandatud korra kohaselt käsitleb tagastamisavaldusi jätkuvalt liikmesriik, kus käibemaksu maksti, tagastamisele kuuluv summa määratakse kindlaks selle liikmesriigi eeskirjade kohaselt, kus tehti kulutused, ning see liikmesriik sooritab tagasimaksed otse avalduse esitanud maksukohustuslasele.

Kavandatud muudatused puudutavad kõigepealt kaasaegse tehnoloogia kasutamist tagastamisavalduste esitamiseks. Sarnaselt kavandatud koondsüsteemile esitaks maksukohustuslane tagastamisavalduse elektroonilisel teel veebiportaali kaudu, mida haldab maksukohustuslase registrijärgse asukoha maksuamet. Arvete või impordidokumentide originaale ei oleks enam tarvis esitada; elektrooniliselt esitatakse ainult asjaomane teave nende dokumentide kohta.

Seejärel tagaks nimetatud portaal avalduse suunamise liikmesriiki, kus kulud tekkisid. Asukohaliikmesriik teostaks oma maksukohustuslaste andmebaasi esialgse kontrolli. See algne tõendamine asendaks õigupoolest praeguse sertifikaadi, millega asukohaliikmesriik kinnitab maksukohustuslase seisundi. Andmete ülekandmine asukohaliikmesriigilt tagastamisliikmesriigile oleks kinnituseks selle kohta, et avalduse esitaja on tegutsev maksukohustuslane.

Praeguse korra elektroonilisele kujule üleviimine tähendaks tagastavatele liikmesriikidele vähem tööd ja sellest tulenevalt leiab komisjon, et avalduste käsitlemise aega tuleks vähendada 6 kuult 3 kuuni. Selle ajavahemiku jooksul peaksid liikmesriigid, kus kulud tekkisid, võtma vastu otsuse avalduse kohta. Mõningatel juhtudel võib see otsus olla taotlus lisateabe saamiseks. Sellisel juhul tuleb lõplik otsus avalduse kohta teha kolme kuu jooksul alates taotletud teabe esitamise kuupäevast.

Maksukohustuslaste õigusliku seisundi parandamiseks antud korra puhul nähakse lisaks ette, et tähtaja ületamisel ei saa avalduse rahuldamisest enam keelduda. Lisaks sellele kuulub väljamaksmata tagastuste eest maksmisele intress suurusega 1% kuus, mida arvutatakse tagastamisele kuuluvalt summalt. Intress jookseb alates kuupäevast, mil tagastus oleks tulnud teha, kuni kuupäevani, mil see maksukohustuslasele tegelikult maksti.

4. VÄLJAARVAMISED MAHAARVAMISÕIGUSEST

Eespool nimetatud ettepanek, mille komisjon esitas 1998. aastal, sisaldab kaheksanda käibemaksudirektiivi tagastamiskorra asendamist käsitlevale lõigule lisaks lõiku kulude kohta, millelt ei arvestata käibemaksu täissummas maha. Eesmärgiks oli ühtlustada siseriiklikke eeskirju, mis on hetkel selles valdkonnas väga suurte lahknevustega. See oli oluline eeltingimus mahaarvamiste võimaldamiseks asukohaliikmesriigis valitsevate eeskirjade alusel.

Komisjon tegi ettepaneku eeskirjade ühtlustamise kohta sõiduautode, majutuse, toiduainete ja jookide, luksuskaupade, lõbustuste ja meelelahutuse osas.

Komisjoni ettepaneku mõju mõnede liikmesriikide eelarvele oli oluline aruteluteema. Liikmesriigid nõudsid nõukogus paindlikuma lähenemise kasutamist. Nagu eespool märgitud, ei ole nõukogu veel ettepanekuga nõusse jäänud.

Mahaarvamisõigust käsitlevate eeskirjade kõnealune ühtlustamine ei oleks komisjoni poolt praegu esitatava parandatud lähenemise puhul vajalik. Kavandatud tagastamiskorra toimimise hõlbustamiseks oleks soovitatav ühtlustada vähemalt kulutuste ulatus, mille suhtes võib kohaldada mahaarvamisõiguse väljaarvamisi.

Seda tehes teaksid eespool sätestatud korras tagastamisavaldusi esitavad ettevõtjad täpselt, milliste kaupade ja teenuste kohta võivad liikmesriikides kehtida erieeskirjad. Kõigi kaupade ja teenuste suhtes, millele ei ole kuuendas käibemaksudirektiivis spetsiaalselt viidatud, kehtiksid tavalised mahaarvamiseeskirjad.

Selle lähenemisviisi kohaselt saaksid liikmesriigid väljaarvamisi mahaarvamisõigusest kohaldada üksnes järgmise suhtes:

– maantee-mootorsõidukid, paadid ja õhusõidukid;

– reisimine, majutus, söök ja jook;

– luksuskaubad, lõbustused ja meelelahutus;

Artikli 17 lõike 6 kavatsetud meetmete rakendamiskeelu sättes puudub kaupade ja teenuste määratlus, mille suhtes liikmesriigid saavad kohaldada maksutõkkeid. Käesolev ettepanek kohustaks liikmesriike kaotama maksutõkked, mida kohaldatakse kavandatud artiklis 17a nimetamata kaupade ja teenuste suhtes. Teisalt annab see liikmesriikidele artiklis 17a märgitud kaupade ja teenuste osas täielikku paindlikkuse oma siseriiklike piirangute läbivaatamiseks, mis neil praeguste eeskirjade kohaselt puudub.

5. TAGASIPÖÖRATUD MAKSUSTAMISE MEHHANISMI LAIENDAMINE

B2B-tehingute puhul, mis on käibemaksuga maksustatavad tarbija asukohaliikmesriigis, viitab ärikliendi maksukohustuslaseks tegemine (tagasipööratud maksustamise mehhanism) sellele, et maksustamine toimub tarbimiskohas, ilma et tarnija oleks tarbimisliikmesriigis maksukohustuslane.

Teatavate tehingute puhul on see mehhanism juba kohustuslik. Pealegi kui maksustatavaid kaupu või teenuseid tarnib ühenduseväline maksukohustuslane, on liikmesriikidel valikuvõimalus sätestada oma siseriiklikes õigusaktides tehingud, mille puhul tuleks seda mehhanismi käibemaksu tasumiseks kasutada.

Komisjon teeb nüüd ettepaneku laiendada kohustusliku tagasipööratud maksustamise mehhanismi kohaldamisala juhtudel, kui ühenduseväline maksukohustuslane tarnib tarnija poolt või nimel paigaldatavaid või monteeritavaid kaupu, osutab teenuseid, mis on seotud kinnisvaraga ja kuuenda käibemaksudirektiivi artikli 9 lõike 2 punktiga c hõlmatud teenuseid ning tarbija on käibemaksukohustuslaseks registreeritud maksukohustuslane.

Tagasipööratud maksustamise kasutamine vabastab ühendusevälise ettevõtja teatavatest käibemaksukohustustest, näiteks käibedeklaratsioonide esitamisest. Järelikult kui ettevõtjalt on sisse nõutud käibemaks tehingu toimumiskohaks olevas liikmesriigis kantud kulude eest, peab ta seda käibemaksu tagasi taotlema tagastamiskorra alusel, kuna ta ei saa maha arvata algselt makstud käibemaksu käibemaksutagastuse *kaudu*. Seepärast on ettepaneku sellel osal selge seos osaga, mis käsitleb tagastamiskorra koondsüsteemi kehtestamist.

Juhul, kui on selge, et ühenduseväliselt ettevõtjalt nõutakse tema tegevusega seoses korrapäraselt olulise käibemaksusummasid, on tagasipööratud maksustamise mehhanismi kasutamisel tulemuseks makstud käibemaksu tagasinõudmisega seotud täiendav halduskoormus. Nii on näiteks juhul, kui ühendusevälised maksukohustuslased sekkuvad omamaiste kaubatarnete ahelasse liikmesriigi territooriumil. Need tehingute liigid ei ole seega kaetud komisjoni kavandatud tagasipööratud maksustamise laiendamisega.

Kuuenda käibemaksudirektiivi artiklit 21 tuleb vastavalt muuta.

6. VÄIKESTE JA KESKMISE SUURUSEGA ETTEVÕTETE KÄIBEMAKSUKOHUSTUSTE LIHTSUSTAMINE

Hetkel sätestab kuues käibemaksudirektiiv mõningad võrdlemisi ranged menetlused, mille kohaselt liikmesriigid võivad anda väikeettevõtetele maksuvabastuse. Järjestikuste laienemiste käigus on neis sätetes tehtud arvukalt mööndusi, luues olukorra, milles kõik liikmesriigid ei ole võrdsel positsioonil. Pealegi lubati liikmesriikidel, kellel juba oli kuuendas käibemaksudirektiivis sätestatust kõrgem väljaarvamiskünnis nimetatud direktiivi vastuvõtmisel, säilitada kõnealused künnised ja isegi neid suurendada, et säilitada nende reaalset väärtust.

Komisjon leiab, et liikmesriikidel peaks olema maksukohustuslaste maksuvabastuskünnise määratlemiseks paindlikum võimalus. Seepärast pakutakse välja maksimaalselt 100.000 eurot, mis peaks andma liikmesriikidele autonoomsuse kehtestada kord, mida nad peavad oma siseriikliku majanduse struktuuri silmas pidades kõige asjakohasemaks.

Sellest olenemata ei oleks kõnealusel uuel künnisel mingit mõju praegusele metoodikale, mille põhjal arvutatakse liikmesriikide osamakse ühenduse eelarvesse seoses käibemaksu omavahenditega.

Lisaks sellele tuleb juriidilises tekstis selgitada, et liikmesriigid on võimelised kohaldama erinevaid künniseid, näiteks selleks, et eristada kaubatarneid ja teenusetarneid tegevaid maksukohustuslasi. Kõnealust eristamist kohaldataks kedagi diskrimineerimata, võttes arvesse objektiivseid kriteeriume.

100 000 euro suurune künnis kehtiks käesoleva direktiivi jõustumise kuupäeval. Seda summat võib hiljem ületada, kuid üksnes selleks, et säilitada selle reaalset väärtust liikmesriikides.

7. KAUGMÜÜGI KORD

Ühtse turu loomisel 1. jaanuaril 1993 kaasati ühisesse käibemaksusüsteemi erisätted, et näha ette maksustamine sihtkohas seoses uute transpordivahendite ühendusesisese müügiga, ühendusesisese müügiga, mille puhul on vabastatud maksukohustuslased või mittemaksukohustuslastest juriidilised isikud, kelle ostud ületavad teatavat künnist, ning kaugmüügiga eratarbijatele. On selge, et motiiv kõnealuste erikordade kehtestamiseks 1993. aastal - st ebapiisavalt ühtlustatud maksumäärade risk, mis toob kaasa konkurentsi moonutused - on jätkuvalt aktuaalne. Seepärast ei tee komisjon ettepanekut nende süsteemide kaotamiseks, vaid selle asemel nende kohaldamise lihtsustamiseks.

Kaugmüügi suhtes kohaldatav käibemaksukord on sätestatud kuuenda käibemaksudirektiivi artikli 28b lõikes B, milles nähakse ette kahekordne maksustamissüsteem. Kaupade

kaugmüük on tavaliselt maksustatav liikmesriigis, kuhu saabuvad müüja lähetatud kaubad. Selle kohta kehtib aga üks erand: kaugmüük jääb maksustatavaks lähteliikmesriigis, kui on täidetud kaks tingimust:

– sihtliikmesriiki tehtud kaubatarnete koguväärtus eelmisel kalendriaastal ei ületanud 100 000 eurot, kusjuures sihtliikmesriik võib seda summat vähendada 35 000 euroni, kui ta kardab, et 100 000 euro künnis tooks kaasa konkurentsitingimuste tõsise moonutamise;

– tarned ei tohi sisaldada aktsiisiga maksustatavaid kaupu. See tähendab, et aktsiisiga maksustatavate kaupade kaugmüüki maksustatakse sihtriigis alati eespool toodud künniseid kohaldamata.

Kui 35 000/100 000 euro künnist ei saavutata, peavad liikmesriigid sellegipoolest lubama kaugmüügiga tegeleval maksukohustuslasel otsustada maksustamise kasuks sihtliikmesriigis.

Kehtiv kord on maksukohustuslaste jaoks keeruline. Kui nad ei vali sihtliikmesriigis maksustamise varianti, peavad ettevõtjad jälgima oma käivet igas liikmesriigis, pidades arvestust erinevate kohaldatavate künniste üle, et teada sooritatud tarnete maksustamiskohta. Praegust süsteemi saaks seega lihtsustada, kohaldades ühist künnist, mida arvutatakse globaalselt kõigi liikmesriikide jaoks, mitte aga iga liikmesriigi jaoks eraldi, nagu praegu.

Tuleks kehtestada selline künnis, mis välistab ettevõtted, mis ei tegele kaugmüügiga regulaarselt. Teisalt ei peaks künnis olema lihtsalt praeguste künniste ja liikmesriikide arvu korrutis. Selle asemel pakub komisjon välja künnise 150 000 eurot, tuginedes järgmistele kaalutlustele:

150 000 euro tasemele kehtestatud künnis jätaks kaugmüügikorrast välja need ettevõtjad, kes veavad aeg-ajalt kaupu oma klientidele mõnes teises liikmesriigis. Teisalt on regulaarselt kaugmüügiga tegelevad ettevõtjad kohustatud tasuma käibemaksu liikmesriikides, kus nad ei ole asutatud. Kasutades koondsüsteemi, mis moodustab käesoleva ettepaneku peamise osa, võivad need ettevõtjad märgatavalt lihtsustada käibemaksukohustusi, mida tuleb täita igas liikmesriigis, kus nad on sooritanud maksustatavaid tehinguid.

Lisaks leiab komisjon, et maksukohustuslasel peaks olema ka edaspidi võimalus otsustada sihtliikmesriigis maksustamise kasuks. Kuigi valikuvõimaluse ärajätmine lihtsustaks erikorda õiguslikust vaatepunktist, võib see panna ettevõtted ebasoodsale konkurentsipositsioonile, eriti kui kaubeldakse kaupadega, mille suhtes kehtib nende sihtliikmesriigis madal käibemaksumäär.

Komisjon leiab, et maksukohustuslasel tuleks lubada, nagu praegugi, kasutada valikuvõimalust iga liikmesriigi puhul eraldi. Eeldusel, et ta ei saavutanud kavandatud 150 000 euro künnist, võib maksukohustuslane valida oma tarnete maksustamise liikmesriigis A, samas kui tema tehinguid teistes liikmesriikides maksustatakse asukohaliikmesriigis. Muidugi võetaks künnise arvutamisel arvesse nii sihtliikmesriigis maksustatavat kaugmüüki (valikuvõimaluse kasutamise tulemusena) kui ka asukohaliikmesriigis maksustatavat kaugmüüki.

8. MÄÄRUSE (EÜ) NR 1798/2003 MUUTMINE, ET TOETADA TEABEVAHETUST, MIS ON VAJALIK KOONDMEHHANISMI JA TAGASTAMISKORRA KEHTESTAMISEKS (KAHEKSANDA DIREKTIIVI LÄBIVAATAMINE)

Selleks, et võimaldada maksukohustuslastele ühte kontaktpunkti käibemaksukohustuse täitmisega seoses oma registreerimisliikmesriigis (nii käibemaksu koondsüsteemi kui menetluse kohta, millega asendatakse kaheksanda direktiivi tagastamiskord), on vaja luua maksuasutuste vaheline teabevahetussüsteem.

Samal moel, nagu elektroonilise kaubanduse tarnete jaoks kehtestatud erikorra puhul, tuleks selline teabevahetus kehtestada käibemaksualase halduskoostöö õiguslikus raamistikus (nõukogu määrus (EÜ) nr 1798/2003) ning peaks põhinema üksnes elektroonilisel sidel.

See elektrooniline süsteem peaks toetama teabevahetust, mis on vajalik koondsüsteemis ning kaheksanda direktiivi välja vahetav kord tuleb integreerida kaasajastatud käibemaksualase teabevahetussüsteemiga (VIES), et võimaldada maksuasutuste koormuse vähendamist. Komisjon on 2004. aasta alguses käivitanud uue täiustatud käibemaksualase teabevahetussüsteemi (VIES II) teostatavusuuringu, mis sisaldab koondsüsteemi jaoks vajalikke nõudeid. Eelkõige on vaja tagada, et maksukohustuslaste poolt oma liikmesriigile elektrooniliselt esitatud teavet saab vastu võtta ja töödelda. Sel moel kogutud teave tuleb automaatselt ilma registreerimisliikmesriigi sekkumiseta üle anda asjaomasele liikmesriigile, kus toimuvad tarned või kus taotletakse tagastamist.

9. KAVANDATUD MUUDATUSED

9.1. Kuuenda käibemaksudirektiivi muudatused (kohustuste lihtsustamine)

9.1.1. Artikli 17 lõike 4 muutmine

Artikli 17 lõike 4 teise lõigu punkt a jäetakse välja. See säte on nüüd integreeritud artiklisse 1 kavandatud direktiivis, milles vaadatakse läbi tagastamiskord seoses maksukohustuslastega, kelle registrijärgne asukoht ei ole riigi territooriumil.

9.1.2. Artikli 17 lõike 6 väljajätmine

Artikli 17 lõige 6 tunnistatakse kehtetuks, likvideerides seega sätte, mille kohaselt võivad liikmesriigid säilitada kuuenda käibemaksudirektiivi jõustumisel kõik oma siseriiklikus õiguses ettenähtud väljaarvamised.

Selle tulemusena kohaldatakse artikli 17 lõigetes 1-5 sätestatud tavalisi eeskirju kõigi kulutuste suhtes, millele ei viidata otseselt uues artiklis 17a.

9.1.3. Artikli 17a lisamine

See artikkel annab liikmesriikidele paindlikkuse kohaldada käibemaksu mahaarvamisõiguse suhtes täielikke või osalisi piiranguid (näiteks kindla suurusega mahaarvamisi). Kõnealune paindlikkus piirdub aga spetsiaalselt artiklis viidatud kulutustega.

Et tagada liikmesriikide poolt kohaldatavate võimalike piirangute kohaldamisala ühtlustatus, esitatakse mõistete "maantee-mootorsõidukid" ja "maantee-mootorsõidukitega seotud kulutused" määratlus.

Lisaks sellele on artiklis toodud nimekiri maantee-mootorsõidukitest, mille puhul ei või liikmesriik nende kasutusala arvestades mahaarvamisõigust piirata.

Lisaks maantee-mootorsõidukitele nähakse selles artiklis ette ka liikmesriikide võimalus kohaldada mahaarvamisõiguse suhtes täielikke või osalisi piiranguid seoses paatide ja õhusõidukite, reisimise, majutuse, söögi ja joogi, luksuskaupade, lõbustuste ja meelelahutusega.

9.1.4. Artikli 21 lõike 1 punkti b muutmine

Muudatus teeb kõigile liikmesriikidele kohustuslikuks kliendi määramise maksukohustuslaseks tarnija poolt või nimel paigaldatavate või monteeritavate kaubatarnete eest, kinnisvaraga seotud teenusetarnete eest ja artikli 9 lõike 2 punktis c hõlmatud teenuste eest, näiteks materiaalse vallasvaraga seotud tööd, kui tarnija registrijärgne asukoht ei ole riigi territooriumil ja kui klient on käibemaksukohustuslaseks registreeritud liikmesriigis, kus tarne toimub.

Tuleb märkida, et säilitatakse liikmesriikidele artikli 21 lõike 1 punkti a kohaselt antav valikuvõimalus nõuda, et klient oleks isik, kes on kohustatud maksma maksu juhtudel, mis ei ole reguleeritud artikli 21 lõike 1 punktidega b ja c.

9.1.5. Artikli 22b lisamine

Selles artiklis sätestatakse kõik koondsüsteemi toimimisega seotud eeskirjad.

9.1.5.1. Punkt A

Selles punktis määratletakse mõisted "registreerimisliikmesriik" ja "tarbimisliikmesriik" käesoleva artikli kohaldamisel.

9.1.5.2. Punkt B

Selles punktis määratletakse erikorra kohaldamisala, mis käsitleb maksukohustuslasi, kes tarnivad kaupu või teenuseid, mille eest nad peavad maksma maksu ühes või mitmes liikmesriigis, kus nad ei ole asutatud. Kehtima jääb artiklis 26c sätestatud erikord ühendusevälistele ettevõtjatele, kes tarnivad elektroonilisi teenuseid mittemaksukohustuslastele. Seepärast jäetakse kõnealust erikorda kasutavad ettevõtjad koondsüsteemist välja.

Kord on asjaomaste maksukohustuslaste jaoks valikuline ning nad saavad jätkuvalt täita oma käibemaksukohustusi iga liikmesriigi sätestatud tavaliste eeskirjade kohaselt, kui nad leiavad, et see on nende olukorras asjakohasem.

9.1.5.3. Punkt C

Selles punktis käsitletakse erikorras kehtivat registreerimismenetlust. Maksukohustuslaste registreerimise eest erikorra alusel maksukohustuslase avalduse korral vastutab eelkõige registreerimisliikmesriik.

Samuti sätestatakse antud punktis registreerimisandmete muutustest teatamise ja registrist kustutamise kord. Nimetatud kord on täiselektrooniline.

Samuti kehtestatakse selles punktis erisätted rohkem kui ühes liikmesriigis registrijärgset asukohta omavate maksukohustuslaste kohta. Selle põhieesmärk on sätestada, et iga ettevõte võib oma tarnetega seoses kvalifitseeruda erikorra kasutajaks iseseisvatel alustel.

9.1.5.4. Punkt D

Selles punktis sätestatakse eeskirjad, mille kohaselt tarbimisliikmesriik ei registreeri käibemaksukohustuslaseks ega anna sellest tulenevalt käibemaksukohustuslase registreerimisnumbrit artikli 22 lõike 1 punkti c tähenduses neile maksukohustuslastele, kes on registreeritud erikorra alusel.

9.1.5.5. Punkt E

Selles punktis sätestatakse erikorra alusel registreeritud maksukohustuslaste kohustus esitada elektroonilisel teel käibedeklaratsioon.

Kõnealune käibedeklaratsioon on ühine käibedeklaratsioon, milles on iga tarbimisliikmesriigi kohta eraldi osa.

Samuti kehtestab ta erieeskirja seoses kokkuvõtlike aruannetega, tänu millele ei ole kokkuvõtlike aruannete esitamisel vaja eraldi käibemaksukohustuslase registreerimisnumbrit, kui neid aruandeid nõutakse sellistel juhtudel, nagu maksukohustuslase oma kaupade edastamine teise liikmesriiki. Süsteemi kasutav ühenduseväline maksukohustuslane kasutaks oma asukohaliikmesriigis välja antud käibemaksukohustuslase registreerimisnumbrit ja märgiks kokkuvõtlikus aruandes ära liikmesriigid, kuhu kaupu edastati.

9.1.5.6. Punkt F

Selles punktis sätestatakse maksete ja tagasimaksete eeskirjad. Kõik rahaülekanded tehakse otse maksukohustuslase ja tarbimisliikmesriigi vahel.

Kui maksuperioodil ületab mahaarvamisele kuuluv maksusumma tasumisele kuuluva maksusumma, käsitleb tarbimisliikmesriik ülemäärast summat samadel tingimustel, mis ta on sätestanud artikli 18 lõike 4 kohaselt maksukohustuslaste suhtes, kes ei kohalda koondsüsteemi.

9.1.5.7. Punkt G

Selles punktis kehtestatakse erisätted väljaspool Euroopa Liitu registrijärgset asukohta omavate maksukohustuslaste suhtes (sealhulgas nende suhtes, kelle puhul praegu kehtib elektroonilise kaubanduse erikord).

9.1.6. Artikli 24 muutmine

Muudetud lõikes 2 määratletakse raamistik, milles liikmesriigid võivad soovi korral määrata väikeettevõtete vabastuskorra.

Lõikeid 3 ja 4 muudetakse, et selgitada, millised tehingud jäetakse vabastusest välja ja milliseid tehinguid tuleb arvesse võtta maksukohustuslase käibe arvutamisel. See on sisulise asemel suuresti pigem vormiline muudatus.

Lõiked 8 ja 9 jäetakse välja, kuna nad ei ole enam ajakohased.

9.1.7. Artikli 24a väljajätmine

Artikkel 24a, milles nähakse ette 10 uue liikmesriigi künnised, jäetakse välja, kuna selle sätted asendatakse artikli 24 uue eelnõuga.

9.1.8. Artikli 28b B osa punkti 2 muutmine

Artikli 28b B osa lõiget 2 muudetakse, et kehtestada kaugmüügi korra raames globaalne künnis, mis on kohaldatav müügi suhtes kõigisse muudesse liikmesriikidesse peale asukohaliikmesriigi, asendades igas liikmesriigis eraldi kehtiva künnise.

9.1.9. Artikkel 2

Selles artiklis määratletakse, et direktiiv jõustub 1. juulil 2006.

9.2. Uus direktiiv, millega asendatakse kaheksas direktiiv käibemaksu tagastamise kohta

9.2.1. Artikkel 1

Selles artiklis määratletakse direktiivi kohaldamisala, mis ei erine olemasolevast kaheksandast direktiivist.

9.2.2. Artikkel 2

Selles artiklis määratletakse maksukohustuslane, kellel on käesoleva direktiivi kohaselt õigus saama tagastust. Selle kohaselt jäetakse välja ka tehingud, mis vabastatakse või mida võib vabastada artikli 15 või artikli 28c A osa alusel. See väljaarvamine peaks tagama, et käibemaksu ei tagastata kaks korda, üks kord tarnijale temalt algselt sissenõutud käibemaksu korrektsioonina seoses tarnega, mis võiks kuuluda väljaarvamisele, ja teine kord ostjale tagastamiskorra kohaselt.

9.2.3. Artikkel 3

Selles artiklis määratletakse, milliste tehingutega seoses on õigus saada tagastust ning see ei erine oluliselt direktiivi 79/1072/EMÜ artikli 2 praegusest versioonist.

9.2.4. Artikkel 4

Selles artiklis sätestatakse tagastatava summa kindlaksmääramise eeskirjad.

Esiteks peab maksukohustuslane tegema maksustatavaid tehinguid asukohaliikmesriigis, et omada õigust tagastuse saamiseks. Kui maksukohustuslane sooritab nii maksustatavaid kui maksuvabu tehinguid, on tal osaline õigus tagastamisele seoses varasemate tehingutega.

Teiseks tuleb kohaldada mahaarvamiseeskirju, eelkõige mahaarvamisõiguse väljaarvamisi, mille on sätestanud liikmesriik, kus kulud tekkisid.

Selles artiklis kehtestatakse õigusnormina põhimõtted, mille on juba sätestanud Euroopa Kohus seoses juhtumiga C-302/93 (Etienne Debouche) ja juhtumiga C-136/99 (Société Monte dei Paschi di Siena).

9.2.5. Artikkel 5

Artiklis 5 sätestatakse kord, mille kohaselt maksukohustuslane saab esitada avalduse käibemaksu tagastamise kohta. See avaldus tuleb esitada elektroonilisel kujul maksukohustuslase registrijärgse asukoha liikmesriigis.

Asukohaliikmesriik tagab andmete edastamise liikmesriigile, kus kulud tekkisid.

Selles artiklis sätestatakse ka teave, mille avaldust tegev maksukohustuslane peab esitama.

9.2.6. Artikkel 6

Selles artiklis sätestatakse tagastamisavalduste esitamise sagedus ning tähtajad, mille kohaselt võib esitada tagastamisega seoses arveid ja impordidokumente. Selles sätestatakse ka taotletava tagastuse minimaalne summa.

9.2.7. Artikkel 7

Selles artiklis määratletakse, et tagastamisavalduse esitamise kohaks oleva liikmesriigi pädevad ametiasutused teatavad taotlejale oma otsusest kolme kuu jooksul. Tagastused tehakse sama perioodi jooksul.

Erijuhtudel võib kõnealune liikmesriik taotleda lisateavet. Seejärel tuleb lõplik otsus teha 3 kuu jooksul alates taotletud teabe esitamise kuupäevast. Pärast 3kuulise intervalli ületamist ei saa tagastamisest enam keelduda.

9.2.8. Artikkel 8

Selles artiklis sätestatakse, et kui tagastamisliikmesriik ei pea kinni eelmises artiklis sätestatud tähtaegadest, kuulub tasumisele intress suurusega 1% kuus.

9.2.9. Artikkel 9

Kavandatud direktiiv peaks välja vahetama kehtiva kaheksanda direktiivi. Seejärel tuleb käesolev direktiiv kehtetuks tunnistada.

9.3. Halduskoostööd käibemaksu valdkonnas käsitleva määruse 2003/1798 muudatused

9.3.1. Artikli 1 lõike 1 muutmine

See on tehniline muudatus määruse reguleerimisala laiendamiseks, et see hõlmaks käibemaksu koondsüsteemi sujuvaks toimimiseks vajaliku teabe vahetamist.

9.3.2. Uus peatükk VIa

Lisatakse uus peatükk, milles käsitletakse spetsiaalselt koondsüsteemiga seotud teabevahetust alates 1. juulist 2006.

9.3.2.1. Artikkel 34a

Selles artiklis määratletakse VI peatükist tuleneva teabevahetuse ulatus. Samuti sätestatakse selles, et koondsüsteemiga seotud mõisteid ("registreerimisliikmesriik",

"tarbimisliikmesriik"), mis on loetletud kuuenda käibemaksudirektiivi muudatustes, kohaldatakse ka määruse 1798/2003 suhtes.

9.3.2.2. Artikkel 34b

Selles artiklis sätestatakse eeskirjad maksukohustuslaste registreerimist puudutava teabe vahetamise kohta (sealhulgas registreerimisandmete muutmise ja registrist kustutamise kohta) erikorra kohaselt.

Kõnealune teabevahetus toimub viivitamata, mis tähendab, et tuleb luua nõuetekohane elektrooniline teabevahetussüsteem.

Selle teabe saavad kõik liikmesriigid, isegi kui nende territooriumil ei sooritata tarneid.

Lisaks kehtestab ta asukohaliikmesriigile kohustuse jälgida, et tema maksukohustuslased peavad kinni kaugmüügikünnistest, ning teavitada teisi liikmesriike, kui selgub, et kaugmüügikünnis on ületatud.

Kõik tehniliste sõnumite määratlemisega seotud üksikasjad otsustatakse komiteemenetluse kohaselt.

9.3.2.3. Artikkel 34c

Selles artiklis sätestatakse iga liikmesriigi kohustus pidada ajakohastatud andmebaasi kõigist erikorra alusel registreeritud maksukohustuslastest.

9.3.2.4. Artikkel 34d

Selles artiklis sätestatakse eeskirjad käibedeklaratsioonidega seotud teabe vahetamise kohta (sealhulgas nende muutmise kohta).

Kõnealune teabevahetus toimub viivitamata.

Teave saadetakse ainult neile liikmesriikidele, mille kohta maksu deklareeritakse. Seega saab iga liikmesriik ainult selle osa deklaratsioonist, mis käsitleb tema enda jurisdiktsioonis tehtud tarneid.

Kõik tehniliste sõnumite määratlemisega seotud üksikasjad otsustatakse komiteemenetluse kohaselt.

9.3.2.5. Artikkel 34e

Selles artiklis sätestatakse registreerimisliikmesriigi kohustus säilitada teistele liikmesriikidele saadetud maksudeklaratsioonidega seotud teavet.

Nimetatud teavet tuleb säilitada minimaalse aja jooksul, mis on vajalik süsteemi tehniliseks toimimiseks (näiteks, et võimaldada süsteemil kindlaks teha, et maksukohustuslane on juba esitanud kindla perioodi maksudeklaratsiooni ning et sellest tulenevalt on üksnes võimalik kõnealuseid andmeid muuta). See ajavahemik tuleb kehtestada komiteemenetluse kohaselt.

Muidugi on liikmesriikidel võimalik seda teavet säilitada pikemat aega, mis võib olla väga kasulik teabeallikas nende enda tulevase auditeerimiskontrolli jaoks.

9.3.2.6. Artikkel 34f

Selles artiklis käsitletakse teavet, mis tuleb iga maksuasutuse veebisaidil maksukohustuslastele kättesaadavaks teha, et aidata ettevõtetel oma kohustusi täita.

Teave käsitleb koondsüsteemi suhtes kohaldatavaid eeskirju ning igas liikmesriigis kehtivaid erinevaid siseriiklikke eeskirju (näiteks maksumäärad).

Komisjon vastutab selle ülesande kooskõlastamise ning tõlkimise eest. Üksikasjalikud eeskirjad kehtestatakse komiteemenetluse kohaselt.

9.3.2.7. Artikkel 34g

Selles artiklis sätestatakse erieeskirjad erikorra alusel registreeritud maksukohustuslaste kontrolli kohta. Nimetatud eeskirjade kohaselt on tarbimisliikmesriikidel võimalik osaleda registreerimisliikmesriigi algatatud kontrollis. Viimane on kohustatud esimest kõnealuste kontrollidega seoses teavitama.

Juhul kui tarbimisliikmesriigid otsustavad kõnealuses kontrollis osaleda, kohaldatakse artiklis 11 sätestatud tavaeeskirju (maksuametnike viibimine teise liikmesriigi territooriumil).

9.3.3. Uus peatükk VIb

Samuti lisatakse uus peatükk, milles käsitletakse spetsiaalselt teabevahetust, mis on vajalik kaasajastatud kaheksanda direktiivi korra toimimiseks.

Artikli 34h kohaselt edastab registreerimisliikmesriik kaheksandale direktiivile vastavad tagastamisavaldused viivitamata ostmisliikmesriigile. Jällegi kehtestatakse tehnilised üksikasjad komiteemenetluse kohaselt.

Artiklis 34i lisatakse, et maksukohustuslastele tuleb anda teavet kavandatud direktiivi kohta, milles sätestatakse tagastamiskord, ning kõnealuste tagastustega seotud siseriiklike erieeskirjade kohta. Seda tehakse artiklis 34f sätestatud korra kohaselt.

2004/0261 (CNS)

Ettepanek

NÕUKOGU DIREKTIIV

kohta, millega muudetakse direktiivi 77/388/EMÜ käibemaksukohustuse lihtsustamiseks

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 93,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut[9],

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust[10],

võttes arvesse Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust[11],

ning arvestades järgmist:

(1) Ühise käibemaksusüsteemi raames on vaja lihtsustada ettevõtete kohustusi, kuna need kohustused on hetkel ebaproportsionaalselt koormavad ning kahjustavad seega siseturu sujuvat toimimist, takistades põhjendamatult ettevõtete võimalust majandustegevuseks teistes liikmesriikides.

(2) Kaupade ja teenuste ühised määratlused, mille suhtes liikmesriigid võivad kohaldada mahaarvamisõiguse täielikke või osalisi piiranguid, peaksid hõlbustama ettevõtetel käibemaksu tagastamiskorra kasutamist liikmesriikides, kus neil pole registrijärgset asukohta.

(3) Maksukohustuslaste vaheliste tehingute puhul, kui tarnija registrijärgne asukoht ei ole liikmesriigis, kus tarne toimub, peaks nende juhtude laiendamine, mille puhul klient on kohustatud maksu maksma, peaks lihtsustama ühendusevälise tarnija käibemaksukohustusi, ilma et sellega kaasneks kliendi jaoks täiendav halduskoormus.

(4) Tuleks lihtsustada nende maksukohustuslaste kohustusi, kes peavad maksma käibemaksu liikmesriikides, kus neil ei ole registrijärgset asukohta, andes neile võimaluse kasutada "koondsüsteemi", see tähendab süsteemi, mis võimaldab neil soovi korral kasutada käibemaksukohustuslasena registreerumiseks ja käibemaksu deklareerimiseks ühte kokkupuutepunkti.

(5) Selline süsteem peaks olema avatud mitte ainult ühenduses registrisse kantud maksukohustuslastele, vaid ka maksukohustuslastele, kes ei ole küll seal registrisse kantud, kuid maksustatava tegevusega ühenduse territooriumil. See ei peaks siiski

---

9 EÜT C […], […], lk […].
10 EÜT C […], […], lk […].
11 EÜT C […], […], lk […].

hõlmama maksukohustuslasi, kes osutavad elektroonilisi teenuseid mittemaksukohustuslastele, jättes kehtima süsteemi, mis kehtestati nende maksukohustuste täitmise hõlbustamiseks.

(6) Erikorra alusel registreeritud ühenduseväliste ettevõtjate suhtes ei tohiks kehtestada maksuesindaja määramise kohustust, kuna selline kohustus tühistaks kogu praegusest lihtsustamisest tuleneva kasu.

(7) Erikorra alusel registreeritud maksukohustuslased peaksid täitma käesolevas direktiivis sätestatud erikohustusi.

(8) Rahaülekanded maksete või tagastuste kujul tuleb teha otse maksukohustuslaste ja tarbimisliikmesriikide vahel.

(9) Liikmesriikidele tuleks anda suurem paindlikkus künnise kehtestamisel, millest allapoole jäävad väikeettevõtted võib käibemaksukohustusest vabastada. Selline paindlikkus peaks andma igale liikmesriigile võimaluse võtta vabastuse kindlaksmääramisel arvesse oma siseriikliku majanduse struktuuri.

(10) Kaugmüügi erikorda tuleks lihtsustada ühise künnise kehtestamisega tarnete suhtes kõigisse muudesse liikmesriikidesse kui asukohaliikmesriik, asendades iga sihtliikmesriigi puhul kasutatava eraldi künnise.

(11) Kuna liikmesriigid ei saa täiel määral täita kavandatavate meetmete eesmärke, mis oma ulatuse tõttu on paremini saavutatavad ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuspõhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale;

(12) Seetõttu tuleks direktiivi 77/388/EMÜ vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 77/388/EMÜ muudetakse järgmiselt:

1) artiklit 17 artiklis 28f sätestatud versioonis muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 4 muudetakse järgmiselt:

i) esimese lõigu esimeses taandes asendatakse viide "direktiivis 79/1072/EMÜ" viitega "nõukogu direktiivis xx/xxx/EÜ(*)";

ii) teise lõigu punkt a jäetakse välja;

iii) teise lõigu punktis c asendatakse viide "direktiiv 79/1072/EMÜ" viitega "direktiiv xx/xxx/EÜ

(*) ELT L […], […], lk […].";

b) lõige 6 jäetakse välja.

2) Lisatakse artikkel 17a:

"Artikkel 17a
Mahaarvamisõiguse piirangud

1. Ilma et see piiraks artikli 17 lõike 5 kohaldamist, võivad liikmesriigid kohaldada täielikku või osalist piirangut maksukohustuslase õiguse suhtes käibemaksu mahaarvamiseks, mida ta on maksnud seoses järgmisega:

a) kulud luksuskaupadele, lõbustustele ja meelelahutusele;

b) reisimise, majutuse, söögi ja joogiga seotud kulud, välja arvatud need, mis maksukohustuslane on kandnud oma tegevuse käigus reiside, majutuse, söögi ja joogi tarnimisel tasu eest;

c) kulud, mis on seotud maantee-mootorsõidukitega, välja arvatud maksukohustuslase inventari hulka kuuluvad sõidukid ja tema tegevuse raames toimuvate müügitehingutega seotud sõidukid, mida kasutatakse taksodena, autokoolides õppetööks või rentimiseks või liisimiseks;

d) kulud, mis on seotud paatide või õhusõidukitega, välja arvatud nendega, mis on mõeldud spetsiaalselt isikute või kaupade kaubanduslikuks veoks.

2. Liikmesriigid võivad lõike 1 kohaldamisel kehtestada maantee-mootorsõidukite äriotstarbelise kasutamise minimaalse protsendimäära.

3. Lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse kõigi mootorsõidukite suhtes, välja arvatud põllumajandus- ja metsandustraktorid, mida kasutatakse tavaliselt isikute või kaupade vedamiseks ning mille registrimass ei ületa 3500 kilogrammi ja millel ei ole lisaks juhiistmele rohkem kui kaheksa istet.

Seotud kulud hõlmavad sõiduki ostu, sealhulgas monteerimislepinguid jms, tootmist, ühendusesisest omandamist, importi, liisimist või rentimist, ümberehitamist, remonti ja hooldust ning sõidukitega seoses tehtud tarnete või teenustega ja nende kasutamisega seotud kulusid.

3) Artiklis 28g sätestatud versioonis asendatakse artikli 21 lõike 1 punkt b järgmisega:

"b) maksukohustuslane, kellele osutatakse artikli 9 lõike 2 punktiga e hõlmatud teenuseid, või isik, kes on käibemaksukohustuslasena registreeritud riigi territooriumil ja kellele tarnitakse artikli 8 lõike 1 punkti a teises lauses sätestatud korraga hõlmatud kaupu või artikli 9 lõike 2 punktidega a ja c või artikli 28b C, D, E ja F osaga hõlmatud teenuseid, kui kaupu tarnib või teenuseid osutab maksukohustuslane, kelle registrijärgne asukoht ei ole riigi territooriumil;"

4) Lisatakse artikkel 22b:

"Artikkel 22b

Koondsüsteem kohustuste täitmiseks liikmesriikides, kus maksukohustuslane ei ole asutatud

A. Mõisted

Ilma et see piiraks muude ühenduse sätete kohaldamist, tähendab käesolevas artiklis järgmisi mõisteid:

(1) "Registreerimisliikmesriik" - liikmesriik, kus on ühenduses asuva maksukohustuslase tegevuskoht või kaupade või teenuste tarnimise asukoht või ühendusevälise maksukohustuslase puhul tarbimisliikmesriik, mille maksukohustuslane valib kontaktivõtuks, et teatada oma tegevuse alustamisest maksukohustuslasena ühenduses;

(2) Tarbimisliikmesriik - liikmesriik, mida peetakse kaupade või teenuste tarnimise kohaks vastavalt artiklitele 8, 9 ja 28b.

B. Kohaldamisala

Liikmesriigid lubavad igal maksukohustuslasel, kes tarnib kaupu või teenuseid, mille eest ta on kohustatud maksma käibemaksu ühes või mitmes tarbimisliikmesriigis, kus ta ei ole oma ettevõtet asutanud või ei oma alalist asukohta, täita oma kohustusi käesolevas artiklis sätestatud erikorda kasutades, välja arvatud ühenduseväliste maksukohustuslaste puhul, kes osutavad elektroonilisi teenuseid mittemaksukohustuslastele, kes kasutavad artiklis 26c ettenähtud erikorda.

C. Registreerimine

1. Iga maksukohustuslane teatab registreerimisliikmesriigile, millal ta soovib alustada koondsüsteemi kasutamist. Kõnealune teade esitatakse elektroonilisel teel.

   Maksukohustuslane esitab teabe, mis on vajalik tema registreerimiseks koondsüsteemis. Samuti märgib ta, kas on juba käibemaksukohustuslaseks registreerunud liikmesriikides, kus ta ei ole asutatud ega oma alalist asukohta, ning teatab sellisel juhul oma registreerimisnumbri.

2. Registreerimisliikmesriik registreerib lõikes 1 nimetatud maksukohustuslase mõistliku aja jooksul. Selleks kasutab liikmesriik individuaalset numbrit, mis on maksukohustuslastele seoses nende kohustustega siseriiklikus süsteemis juba omistatud.

   Maksukohustuslased, kellel on registrijärgne asukoht rohkem kui ühes liikmesriigis, võivad taotleda iga registrijärgse asukoha registreerimist koondsüsteeemis seoses nende tarnetega liikmesriikides, kus maksukohustuslasel pole registrijärgset asukohta.

3. Iga maksukohustuslane teatab registreerimisliikmesriigile muudatustest lõike 1 kohaselt esitatud registreerimisandmetes. Kõnealune teavitamine toimub elektroonilisel teel.

4. Iga maksukohustuslane teatab registreerimisliikmesriigile, kui ta soovib lõpetada süsteemi kasutamise või kui tema tegevus muutub niivõrd, et ta ei vasta enam koondsüsteemiga liitumise nõuetele. Kõnealune avaldus tehakse elektroonilisel teel

5. Registreerimisliikmesriik kustutab registrist viivitamata iga maksukohustuslase, kes ei vasta enam koondsüsteemiga liitumiseks vajalikele tingimustele.

   Eelkõige arvab registreerimisliikmesriik maksukohustuslased koondsüsteemis osalemisest välja järgmistel juhtudel:

   a) kui maksukohustuslane teatab registreerimisliikmesriigile, et ta ei tarni enam tooteid või teenuseid muudes liikmesriikides kui registreerimisliikmesriik;

   b) kui muul juhul võib eeldada, et maksukohustuslase maksustatav tegevus on lõppenud;

   c) kui maksukohustuslane ei täida enam nõudeid, mis on vajalikud süsteemi kasutamise lubamiseks;

   d) kui maksukohustuslane eirab pidevalt süsteemi kasutamist reguleerivaid eeskirju.

D. Registreerimine

Koondsüsteemis registreeritud maksukohustuslast ei registreerita artikli 22 lõike 1 punkti c tähenduses mujal kui oma asukohaliikmesriigis.

E. Deklaratsioonid ja kokkuvõtlikud aruanded

1. Iga koondsüsteemis registreeritud maksukohustuslane esitab registreerimisliikmesriigile iga kalendrikvartali käibedeklaratsiooni, milles on ära näidatud kõik kauba- ja teenusetarned, mille eest ta on kohustatud maksma käibemaksu liikmesriikides, kus tal ei ole registrijärgset tegevuskohta ega alalist asukohta. Kui maksukohustuslase registrijärgne asukoht ei ole ühenduses, on deklaratsioonis kirjas ka registreerimisliikmesriigis tehtud tarned.

   Elektroonilisel kujul olev deklaratsioon esitatakse 20 päeva jooksul pärast selles käsitletud perioodi lõppu.

2. Lõikes 1 nimetatud deklaratsioonis sätestatakse iga tarbimisliikmesriigi kohta, kus kuulub tasumisele käibemaks, kogu teave, mis on vajalik tasumisele kuuluva maksusumma ja deklaratsioonis käsitletud perioodi jooksul tehtud mahaarvamiste arvutamiseks.

3. Lõikes 1 nimetatud deklaratsioon koostatakse eurodes. Tarbimisliikmesriigid, kes ei ole eurot kasutusele võtnud, võivad nõuda nende territooriumil toimunud kauba- ja teenusetarneid käsitleva deklaratsiooni osa täitmist nende omavääringus.

4. Kui maksukohustuslane on artikli 28a lõike 5 punkti b kohaselt kohustatud esitama andmeid vastavalt artikli 22 lõike 6 punktile b, on numbriks, millele viidatakse artikli 22 lõike 6 punkti b kolmanda lõigu teises taandes, kõnealuse lõigu esimeses taandes

osutatud number. Maksukohustuslane näitab kokkuvõtlikus aruandes selgelt ära liikmesriigi, kus omandamine toimus.

F. Maksed ja tagasimaksed

1. Maksukohustuslane maksab käibemaksu käibedeklaratsiooni esitamisel. Makse sooritatakse iga asjaomase tarbimisliikmesriigi valuutas otse pangakontole.

2. Kui mahaarvamisele kuuluva käibemaksu summa teatud kalendrikvartalis ületab tasumisele kuuluva maksu summa, võivad liikmesriigid teha tagastuse või kanda jäägi üle järgmisse perioodi vastavalt tingimustele, mis nad on määratlenud artikli 18 lõike 4 alusel.

G. Väljaspool ühendust asutatud maksukohustuslaste suhtes kohaldatavad erisätted

Registreerimisliikmesriik registreerib artikli 22 lõike 1 punkti c tähenduses maksukohustuslase, kelle registrijärgne asukoht ei ole ühenduses, samal ajal kui ta võtab käesoleva artikli C osa lõikes 2 nimetatud meetmeid.

5) Artiklit 24 muudetakse järgmiselt:

a) Lõiked 2, 3 ja 4 asendatakse järgmisega:

"2. Liikmesriigid võivad vabastada maksukohustuslased, kelle aastakäive ei ületa künnist, mis ei või ületada 100 000 eurot või samaväärset summat omavääringus 1. juulil 2006 kehtiva vahetuskursi järgi. Nad võivad kohaldada ühte või mitut künnist, mis ei või ühelgi juhul ületada 100 000 eurot või samaväärset summat omavääringus 1. juulil 2006 kehtiva vahetuskursi järgi.

Liikmesriigid võivad kohaldatavaid künniseid igal aastal korrigeerida. Aastaülevaate kohaselt võib 1. juulil 2006 kohaldatavat maksimaalset künnist, mis võrdub 100 000 euro või samaväärse summaga omavääringus, tõsta üksnes kõnealuste künniste reaalväärtuse säilitamiseks.

Liikmesriigid, kes on kasutanud direktiivi 67/228/EMÜ artiklist 14 tulenevat valikuvõimalust kehtestada maksuvabastusi või astmelist maksusoodustust, võivad need või nende kohaldamise korra säilitada, kui nad vastavad käibemaksusüsteemile.

3. Lõikes 2 ettenähtud vabastust ei kohaldata järgmiste tehingute suhtes:

a) artikli 4 lõikes 3 nimetatud juhutised tehingud;

b) artikli 28c A osas määratletud tingimustega kooskõlas tehtud uute transpordivahendite tarned;

c) kaupade ja teenuste tarned maksukohustuslase poolt, kes ei ole asutatud liikmesriigis, kus tuleb maksta käibemaksu.

4. Käive, mis on aluseks lõikes 2 ettenähtud korra kohaldamisel, koosneb järgmistest summadest ilma käibemaksuta:

a) kaupade ja teenuste väärtus, kuivõrd neid maksustatakse, sealhulgas tehingute väärtus, mis on maksust vabastatud, kusjuures eelmises etapis makstud käibemaks kuulub mahaarvamisele vastavalt artikli 28 lõikele 2;

b) artikli 15 kohaselt vabastatud tehingute väärtus;

c) kinnisvaratehingute, artikli 13 B osa punktis d nimetatud finantstehingute ja kindlustusteenuste väärtus, kui need tehingud ei ole kõrvaltehingud.

Ettevõtte materiaalse või immateriaalse põhivara realiseerimisi ei võeta käibe arvutamisel arvesse."

b) Lõiked 8 ja 9 jäetakse välja.

6) Artikkel 24a jäetakse välja.

7) Artikli 28b B osa lõige 2 asendatakse järgmisega:

"Lõiget 1 ei kohaldata kaubatarnete suhtes, mis lähetatakse või veetakse muusse liikmesriiki kui tarnija oma, kui on täidetud järgmised tingimused:

a) tarnitavad kaubad ei ole aktsiisiga maksustatavad tooted;

b) selliste tarnete koguväärtus ilma käibemaksuta ei ületa ühes kalendriaastas 150 000 eurot või samaväärset summat omavääringus;

c) muude kaupade kui aktsiisiga maksustatavate toodete tarnete koguväärtus ilma käibemaksuta ei ületanud eelmisel kalendriaastal 150 000 eurot või samaväärset summat omavääringus."

Artikkel 2

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigusnormid hiljemalt 30. juuniks 2006. Nad edastavad kõnealuste normide teksti ning kõnealuste normide ja käesoleva direktiivi vahelise vastavustabeli viivitamata komisjonile.

Liikmesriigid kohaldavad neid norme alates 1. juulist 2006.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 3

Käesolev direktiiv jõustub päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 4

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, […]

Nõukogu nimel
eesistuja

Ettepanek

NÕUKOGU DIREKTIIV

kohta, milles sätestatakse üksikasjalikud eeskirjad käibemaksu tagastamiseks vastavalt direktiivile 77/388/EMÜ maksukohustuslastele, kelle registrijärgne asukoht ei ole riigi territooriumil, vaid teises liikmesriigis

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse 17. mai 1977. aasta nõukogu direktiivi 77/388/EMÜ kumuleeruvate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusnormide ühtlustamise kohta – ühine käibemaksusüsteem: ühtne maksubaas[12], eelkõige selle artiklit 29a,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut[13],

ning arvestades järgmist:

(1) Nii liikmesriikide haldusasutuste kui ettevõtete seisukohast kujutavad märkimisväärseid probleeme direktiivi 77/388/EMÜ rakendussätted, mis on sätestatud nõukogu 6. detsembri 1979. aasta direktiivis 79/1072/EMÜ kumuleeruvate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta – Käibemaksu tagastamise kord maksukohustuslastele, kelle registrijärgne asukoht ei ole riigi territooriumil[14].

(2) Kõnealuses direktiivis sätestatud korda tuleks muuta, et tagastamisavaldusi käsitlevaid otsuseid saaks teatavaks teha ja tagastusi teha kolme kuu jooksul alates avalduste esitamise kuupäevast. Selleks tuleb korda lihtsustada ja kaasajastada, võimaldades kasutada kaasaegseid tehnoloogiaid.

(3) Uus kord annab ettevõtetele suurema õigusliku kindluse, kuna tagastamisest ei saa kehtestatud hilinemisaja ületamisel enam keelduda.

(4) Direktiiv 77/388/EMÜ sisaldas sätet, mis käsitles direktiivi 79/1072/EMÜ kohaldamist. Selguse ja parema tõlgendamise huvides integreeritakse see säte nüüd käesolevasse direktiivi ja jäetakse välja direktiivist 77/388/EMÜ.

(5) Kuna liikmesriigid ei saa täiel määral täita kavandatavate meetmete eesmärke, mis oma ulatuse tõttu on paremini saavutatavad ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuspõhimõttega.

---

12 EÜT L 145, 13.6.1977, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2004/66/EÜ (ELT L 168, 1.5.2004, lk 35).

13 EÜT C […], […], lk […].

14 EÜT L 331, 27.12.1979, lk 11. Direktiivi on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale;

(6) Seetõttu tuleks direktiiv 79/1072/EMÜ selguse huvides asendada.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

1. Selles direktiivis sätestatakse üksikasjalikud eeskirjad käibemaksu tagastamise kohta, mis on ette nähtud direktiivi 77/388/EMÜ artikli 17 lõikes 3 selle artiklis 28f esitatud versioonis, maksukohustuslastele kõnealuse direktiivi artikli 4 lõike 1 tähenduses ja vastavalt selle artikli lõikele 2, kelle registrijärgne asukoht ei ole riigi territooriumil, vaid teises liikmesriigis, edaspidi "ühendusevälised maksukohustuslased".

2. Käesolevat direktiivi kohaldatakse ühenduseväliste maksukohustuslaste suhtes, kes vastavad järgmistele tingimustele:

   a) tema tegevuskoht või äritehingute tegemise asukoht, või sellise tegevuskoha või alalise asukoha puudumisel alaline asu- või elukoht, ei olnud tagastamisperioodil riigi, edaspidi "tagastamisliikmesriik", territooriumil;

   b) ta ei ole tagastamisperioodi jooksul tarninud kaupu ega teenuseid, mida arvatakse olevat tarnitud tagastamisliikmesriigis, välja arvatud järgmised tehingud:

      i) transporditeenused ja transpordi abiteenused, mis on maksust vabastatud direktiivi 77/388/EMÜ artikli 14 lõike 1 punkti i, artikli 15 või artikli 16 lõike 1 B, C ja D osa alusel;

      ii) kauba- ja teenusetarned juhtudel kui käibemaksu tasub direktiivi 77/388/EMÜ artikli 21 lõike 1 punktide a, b, c ja f kohaselt üksnes isik, kellele kaupu ja teenuseid tarnitakse.

Artikkel 2

Käesolevat direktiivi ei kohaldata kaupade suhtes, mille tarned on maksust vabastatud või võidakse maksust vabastada direktiivi 77/388/EMÜ artikli 28c A osa alusel, kui tarnitava kauba lähetab või veab omandaja või tema esindaja. Samuti ei kohaldata seda kaupade suhtes, mille tarnimine on või võib olla vabastatud direktiivi 77/388/EMÜ artikli 15 punkti 2 alusel.

Artikkel 3

Liikmesriigid tagastavad mis tahes ühendusevälisele maksukohustuslasele käibemaksu, mis on sisse nõutud seoses talle nende territooriumil teiste maksukohustuslaste poolt tarnitud kaupade või teenustega või seoses kaupade impordiga nende territooriumile, kuivõrd sellised kaubad ja teenused annavad seal mahaarvamisõiguse ja neid kasutatakse järgmiste tehingute eesmärgil:

a) direktiivi 77/388/EMÜ artikli 17 lõike 3 punktides a ja b nimetatud tehingud;

b) tehingud, mille eest direktiivi 77/388/EMÜ artikli 21 lõike 1 punktide a, b, c ja f kohaselt maksab käibemaksu üksnes isik, kellele kaupu või teenuseid tarnitakse.

Artikkel 4

Artikli 3 kohaselt tagastuse saamiseks peab ühenduseväline maksukohustuslane tegema tehinguid, mis annavad mahaarvamisõiguse tema asukohaliikmesriigis.

Kui ühenduseväline maksukohustuslane teeb oma asukohaliikmesriigis nii mahaarvamisõigust andvaid kui mahaarvamisõigust mitte andvaid tehinguid, võib mahaarvamisliikmesriigis tagastada ainult selle osa käibemaksust, mis on seostatav esimesena mainitud tehingutega.

Artikkel 5

1. Artikli 3 kohaselt tagastuse saamiseks esitab ühenduseväline maksukohustuslane tagastamisavalduse, edaspidi "avaldus" oma asukohaliikmesriigis. Kõnealune avaldus esitatakse elektroonilisel teel.

2. Tagastamisavalduses on iga liikmesriigi kohta, kus maksukohustuslane maksis käibemaksu, järgmised üksikasjad:

   a) tarnija nimi ja täielik aadress;

   b) välja arvatud impordi puhul tarnija käibemaksukohustuslase registreerimisnumber või maksu viitenumber vastavalt liikmesriigi määratlusele kooskõlas direktiivi 77/388/EMÜ artikli 22 lõike 9 punktiga e;

   c) välja arvatud impordi puhul ostjaliikmesriigi ISO-kood vastavalt direktiivi 77/388/EMÜ artikli 22 lõike 1 punktile d;

   d) arve või impordidokumendi kuupäev ja number;

   e) maksustatav summa ja käibemaksu summa, mida väljendatakse maksu arvestamise liikmesriigi valuutas;

   f) mahaarvatava käibemaksu summa, mida väljendatakse maksu arvestamise liikmesriigi valuutas;

   g) omandatud kaupade ja teenuste laad, mida kirjeldatakse järgmise koodiga:

      1. = kütus;

      2. = majutus;

      3. = restoraniteenused;

      4. = reisikulud, näiteks taksoarved, transpordivahendite lühiajaline rent, ühistranspordipiletid;

5. = messid ja näitused;

6. = transpordivahendite kapitalirent;

7. = teemaksud ja liiklustasu;

8. = muu.

Esimese lõigu punkti g koodi 8 osas nõutakse kaupade ja teenuste täielikku kirjeldust.

Artikkel 6

1. Avaldus käsitleb kaupade või teenuste ostu arve alusel või importi, mis on toimunud vähemalt kolme kuu ja maksimaalselt ühe kalendriaasta pikkuse perioodi jooksul. Avaldus võib puudutada alla kolme kuu pikkust perioodi, kui see periood kujutab endast ülejäänud kalendriaastat.

   Avaldus võib olla seotud ka arvete või impordidokumentidega, mis ei ole hõlmatud eelmiste avaldustega ning puudutavad kõnealuse kalendriaasta jooksul tehtud tehinguid.

   See avaldus edastatakse kuue kuu jooksul pärast maksu arvestamise kalendriaasta lõppu.

2. Kui avaldus puudutab perioodi, mis on lühem kui üks kalendriaasta, kuid vähemalt kolm kuud, ei või tagastussumma olla väiksem kui 200 eurot või omavääringus väljendatud samaväärne summa.

   Kui avaldus puudutab kalendriaasta perioodi või ülejäänud kalendriaastat, ei või tagastussumma olla väiksem kui 25 eurot või omavääringus väljendatud samaväärne summa.

Artikkel 7

1. Liikmesriik, kus arvestati käibemaksu, teeb oma otsuse tagastamisavalduse kohta taotlejale teatavaks kolme kuu jooksul alates avalduse esitamise kuupäevast.

2. Tagastused tehakse enne lõikes 2 nimetatud kolmekuulise perioodi lõppu.

   Tagastus tehakse tagastamisliikmesriigis või taotleja palvel liikmesriigis, kus tal on registrijärgne asukoht. Viimasel juhul arvab tagastamisliikmesriik panga poolt ülekande eest võetavad teenustasud maha taotlejale tagastatavast summast.

3. Kui avaldus tagasi lükatakse, teatavad maksu arvestamise liikmesriigi pädevad ametiasutused ühendusevälisele maksukohustuslasele avalduse tagasilükkamise põhjused.

   Kõnealuste avalduste tagasilükkamisega seoses maksu arvestamise liikmesriigi pädevatele ametiasutustele esitatud edasikaebused, mille suhtes kehtib sama vorm ja

tähtajad nagu samas liikmesriigis registrijärgset asukohta omavate maksukohustuslaste esitatud tagastamisnõuete suhtes.

4. Erijuhtudel võib käibemaksu arvestamise liikmesriik taotleda lisateavet kolme kuu jooksul alates avalduse esitamise kuupäevast. Kui see periood on möödunud, et või täiendavat teavet taotleda.

   Sellisel juhul tehakse avaldust puudutav otsus taotlejale teatavaks kolme kuu jooksul alates lisateabe esitamise kuupäevast. Tagastus tehakse sama aja jooksul.

5. Selgesõnalise äraütlemise puudumisel asjakohase tähtaja jooksul vastavalt lõikele 2 või 4 loetakse avaldus rahuldatuks.

Artikkel 8

Kui tagastamisavalduse rahuldamisest ei ole selgesõnaliselt keeldutud, kuid tagasimakset ei ole sooritatud enne kolmekuulise perioodi lõppu, mis on sätestatud vastavalt artikli 7 lõike 1 esimeses lõigus või artikli 7 lõike 4 teises lõigus, peab liikmesriik tasuma 1% intressi kuus, mida arvutatakse maksmisele kuuluva tagasimakse summalt alates kuupäevast, mil tagastus oleks pidanud toimuma, kuni tagasimakse tegeliku sooritamise kuupäevani.

Artikkel 9

Direktiiv 79/1072/EMÜ tunnistatakse kehtetuks alates 1. juulist 2006.

Viiteid sellele direktiivile tõlgendatakse viidetena käesolevale direktiivile.

Artikkel 10

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigusnormid hiljemalt 1. juuliks 2006. Nad edastavad kõnealuste normide teksti ning kõnealuste normide ja käesoleva direktiivi vahelise vastavustabeli viivitamata komisjonile.

   Liikmesriigid kohaldavad neid norme alates 1. juulist 2006.

   Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 11

Käesolev direktiiv jõustub päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 12

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, […]

Nõukogu nimel
eesistuja

2004/0262 (CNS)

Ettepanek

NÕUKOGU MÄÄRUS

kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1798/2003 halduskoostöö korra kehtestamise osas seoses koondsüsteemiga ja käibemaksu tagastamise korraga

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 93,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut[15],

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust[16],

võttes arvesse Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust[17],

ning arvestades järgmist:

(1) Vastavalt nõukogu PP/KK/200X direktiivile 200Y/XX/EÜ, millega muudetakse direktiivi 77/388/EMÜ käibemaksukohustuste lihtsustamist silmas pidades[18], võib koondsüsteemi pakkuda kõigile maksukohustuslastele, kellel on käibemaksukohustusi liikmesriigis, kus nad ei ole asutatud.

(2) Nõukogu PP/KK/200A direktiiv 200A/AA/EÜ, milles sätestatakse käibemaksu tagastamise kord maksukohustuslastele, kelle registrijärgne asukoht ei ole riigi territooriumil, vaid teises liikmesriigis,[19] lihtsustab käibemaksu tagastamise korda liikmesriigis, kus asjaomane maksukohustuslane ei ole registreeritud käibemaksukohustuslaseks.

(3) Mõlemas direktiivis nõutakse märkimisväärse mahuga lisateabe vahetamist mitmete asjaomaste liikmesriikide vahel. Seepärast on vaja muuta nõukogu 7. oktoobri 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1798/2003/EÜhalduskoostöö kohta käibemaksu valdkonnas ja määruse (EMÜ) nr 218/92 kehtetuks tunnistamise kohta[20]. Vajalik teabevahetus ei tohiks panna asjaomastele liikmesriikidele ebaproportsionaalset halduskoormust.

(4) Teabevahetus peaks toimuma elektroonilisel teel olemasolevate teabevahetussüsteemide alusel.

---

15 EÜT C […], […], lk […].
16 EÜT C […], […], lk […].
17 EÜT C […], […], lk […].
18 EÜT C […], […], lk […].
19 EÜT C […], […], lk […].
20 ELT L 264, 15.10.2003, lk 1.

(5) On vaja selgitada registreerimisliikmesriigi ja ??? liikmesriigi vastavaid kohustusi, eelkõige seoses teabe üleandmise tähtaegade ja maksukohustuslaste kontrolliga.

(6) Kuna liikmesriigid ei saa täiel määral täita kavandatavate meetmete eesmärke, mis oma ulatuse tõttu on paremini saavutatavad ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuspõhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EÜ) nr 1798/2003 muudetakse järgmiselt:

1) Artikli 1 lõikele 1 lisatakse viies lõik:

"Käesolevas määruses sätestatakse samuti eeskirjad ja kord käibemaksuteabe elektrooniliseks vahetamiseks kaupade ja teenuste kohta, mida tarnivad maksukohustuslased, kes kasutavad direktiivi 77/388/EMÜ artiklis 22b sätestatud erikorda, või kes kasutavad käibemaksu tagastamiskorda, mis on sätestatud nõukogu direktiivis 200A/AA/EÜ* seoses maksukohustuslastega, kelle registrijärgne asukoht ei ole riigi territooriumil, vaid teises liikmesriigis.

(*) ELT L […], […], lk […].";

2) Lisatakse järgmised peatükid VIa ja VIb:

"PEATÜKK VIa

Sätted, mis käsitlevad teabe vahetamist ja säilitamist direktiivi 77/388/EMÜ artiklis 22b ettenähtud "koondsüsteemis"

Artikkel 34a

Käesoleva peatüki kohaldamisel kehtivad direktiivi 77/388/EMÜ artikli 22b punktis A sisalduvad mõisted.

Artikkel 34b

1. Registreerimisliikmesriik edastab elektrooniliselt teiste liikmesriikide pädevatele ametiasutustele järgmise teabe:

   a) seoses maksukohustuslastega, kes registreeritakse direktiivi 77/388/EMÜ artiklis 22b sätestatud erikorra alusel, edaspidi "koondsüsteem", kõnealuse direktiivi artikli 22b C osa punktis 1 nimetatud teave 10 päeva jooksul pärast kalendrikuud, mille jooksul toimus registreerimine;

b) üksikasjad andmete muudatuste kohta direktiivi 77/388/EMÜ artikli 22b C osa punkti 5 kohaselt või tegevuse lõpetamise või muutmise kohta direktiivi artikli 22b lõike C punkti 4 kohaselt 10 päeva jooksul pärast sellekohast teavitamist;

c) üksikasjad iga direktiivi 77/388/EMÜ artikli 22b C osa punkti 5 alusel tehtud otsuse kohta kustutada maksukohustuslane koondsüsteemi kasutavate maksukohustuslaste registrist 10 päeva jooksul pärast otsuse tegemise kalendrikuu lõppu;

d) andmed kõigi maksukohustuslaste kohta selle territooriumil, kes ei ole liitunud koondsüsteemiga, kuid tarnivad kaupu, mille suhtes kohaldatakse muus kui registrijärgse asukoha liikmesriigis direktiivi 77/388/EMÜ artikli 28b B osa punkti 2 kohaselt käibemaksu.

2. Lõike 1 alusel teabe esitamisega seotud tehnilised üksikasjad, eelkõige seoses tavaliste elektronkirjade sisu ja vormiga, määratakse kindlaks artikli 44 lõikes 2 nimetatud korras.

Artikkel 34c

1. Iga liikmesriik koostab ja ajakohastab andmebaasi, milles säilitatakse nimekirja maksukohustuslastest, kes tarnivad kaupu või teenuseid kooskõlas koondsüsteemiga.

2. Kohaldatakse artiklit 22.

Artikkel 34d

1. Registreerimisliikmesriik edastab viie päeva jooksul pärast vastuvõtmist elektroonilisel teel asjaomaste liikmesriikide pädevatele ametiasutustele direktiivi 77/388/EMÜ artikli 22b lõike E punkti 1 alusel saadud andmed iga koondsüsteemis registreeritud maksukohustuslase kvartalideklaratsioonide kohta ning mis tahes teabe kõnealuse deklaratsiooni muudatuse kohta.

2. Lõike 1 alusel teabe esitamisega seotud tehnilised üksikasjad, eelkõige seoses tavaliste elektronkirjade sisu ja vormiga, määratakse kindlaks artikli 44 lõikes 2 nimetatud korras.

Artikkel 34e

Registreerimisliikmesriik säilitab kontrolli eesmärgil vajaliku minimaalse aja jooksul direktiivi 77/388/EMÜ artikli 22b lõike E punkti 1 alusel saadud andmeid iga koondsüsteemis registreeritud isiku kvartalideklaratsioonide kohta. See aeg määratakse kindlaks artikli 44 lõikes 2 nimetatud korras.

Artikkel 34f

1. Iga liikmesriik teeb veebisaidil kättesaadavaks üksikasjaliku teabe seoses järgmisega:

a) koondsüsteemi toimimine;

b) siseriiklike õigusnormide eeskirjad, mida kohaldatakse teistes liikmesriikides tehtud tehingute suhtes;

c) vastava pangakonto number ja raamatupidamisandmed, mis esitatakse koos maksega, mille maksukohustuslane teeb koondsüsteemi kasutades.

Iga liikmesriigi elektrooniline aadress teatatakse maksukohustuslastele registreerimise ajal kooskõlas direktiivi 77/388/EMÜ artikli 22b C osa punktiga 2.

2. Iga liikmesriik edastab komisjonile oma siseriiklikust õigusest tulenevad tehingute suhtes kohaldatavad eeskirjad ning komisjon korraldab kõnealuse teabe tõlkimise kõigisse Euroopa Ühenduse ametlikesse keeltesse.

3. Lõikes 1 nimetatud teabe üksikasjad ja vorm määratakse kindlaks artikli 44 lõikes 2 osutatud korras.

Artikkel 34g

1. Koondsüsteemi kasuks valiku teinud maksukohustuslaste kontrolli kooskõlastavad võimaluse piires liikmesriigid.

2. Kui registreerimisliikmesriik otsustab teha koondsüsteemi kasutava maksukohustuslase auditeerimise, teavitab ta eelnevalt teiste asjaomaste liikmesriikide pädevaid ametiasutusi.

3. Kui tarbimisliikmesriik otsustab teha koondsüsteemis registreeritud ja selle territooriumil tarneid teinud maksukohustuslase auditeerimise, teavitab ta eelnevalt teiste asjaomaste liikmesriikide pädevaid ametiasutusi.

4. Registreerimisliikmesriigi või tarbimisliikmesriigi poolses auditeerimises võib osaleda iga asjaomane liikmesriik. Nimetatud auditeerimiseks võib kasutada artiklites 11 ja 12 nimetatud korda.

PEATÜKK VIb

Sätted, mis käsitlevad teabe vahetamist ja säilitamist direktiivis 200A/AA/EÜ (käibemaksu tagastamise kohta maksukohustuslastele, kelle registrijärgne asukoht ei ole riigi territooriumil, vaid teises liikmesriigis) ette nähtud korra kohaselt

Artikkel 34h

1. Kui liikmesriigi pädev ametiasutus saab avalduse käibemaksu tagastamiseks direktiivi 200A/AA/EÜ artikli 3 alusel, teavitab ta 10 päeva jooksul pärast avalduse laekumise kalendrikuu lõppu elektroonilisel teel sellest iga asjaomase

ostjaliikmesriigi pädevaid ametiasutusi, kinnitades, kas taotleja on selle territooriumil käibemaksukohustuslasena registreeritud.

2. Lõike 1 alusel teabe esitamisega seotud tehnilised üksikasjad, eelkõige seoses tavaliste elektronkirjade sisu ja vormiga, määratakse kindlaks artikli 44 lõikes 2 nimetatud korras.

Artikkel 34i

Üksikasjad direktiivis 200A/AA/EÜ sätestatud tagastamiskorra toimimise ja asjaomaste siseriiklike eeskirjade kohta, eelkõige seoses mahaarvamisõiguse piirangutega, mida kohaldatakse vastavalt direktiivi 77/388/EMÜ artiklile 17a, lisatakse artiklis 34f nimetatud veebisaidile."

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. juulist 2006.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, […]

Nõukogu nimel
eesistuja